

Dersim Son Sözü'nü Söyledi mi?

Haşim Kutlu

Aslında 9 Kasım 2008 tarihinde, demokratik Alevi hareketinin ana gövdesi tarafından kotarılan ve güçlü bir etki yaratan kitlesel mitingin, demokrasi ve özgürlükler noktasında verdiği mesaj çok netti. Bu mesajı, ilk algılaması ve gereğini yapması gerekenler, bizzat Alevilerin öz örgütü olarak, Alevi Federasyonları ve Konfederasyonlarıydı. En başta devlet ve iktidar partisi olmak üzere çeşitli siyasi çevre ve odaklara bu mesajın doğru iletilmesinin yolu burdan geçiyordu.

Söz konusu mitingin arkasından, Adana'da gerçekleştirilen “Marş Katliamını Protesto Mitingi” ise hem demokrasi ve özgürlükler mücadelesinde birlikte olunması gereken yol arkadaşlarına doğru tarzda işaret etmiş hem de 9 Kasım mitinginin mesajlarının bir kez daha altını çizmiştir. Bu doğrultunun gereklerinin açığa çıkacağı zemin 29 Mart 2009 yerel seçim zeminiydi.

Dörtbir yanından kuşatılmış olmasına karşın, Kızılbaş Alevi hareketinin öz örgütü Demokratik Alevi Federasyonu, hem sözü'nü ettiğimiz mesajları hem de bunun gereğinin yerine getirilmesi bakımından yerel seçimlerin önemini görmüş, tutumunu ve tavrını açıkça belirleyerek ilan etmiştir. Demokratik Alevi hareketinin bileşenlerine de bu doğrultuda çağrılarda bulundu. Buna karşın, demokratik Alevi hareketinin Federasyon ve Konfederasyon bazındaki bileşenlerine hükmeden iradelerin, ne yazık ki, kendilerinden beklenen zeminde olmadılar. Her zaman sergiledikleri üzere bu kez de Alevilerin ezici çoğunluğunun beklentilerini boşa çıkartacak tutum ve davranışları sergilemeye devam ettiler.

Etkinliklerden Çıkan Mesaj: Yanyana Gel, Birlikte Mücadele Et

Söz konusu etkinliklerin verdiği en önemli mesaj, demokrasi ve özgürlüklere en gereksinimi olan toplum kesimlerinin yan yana gelmesi ve mücadelelerini ortaklaştırmalarıydı. O meydanlarda pratik olarak gerçekleşen de buydu aslında. Demokrasi dinamiklerinin en önemlileri, demokratik Kürt özgürlük hareketi, demokratik Alevi hareketi ve sendikal bazda genel olarak emek hareketi bu etkinliklerde doğal olarak yan yana gelmişlerdi. O günlerin Hükümet yanlısı basınının kalemşörlüğünün hükümeti ve AKP'yi bu noktada uyaran yazılarını, dileyen herkes arşivlerden bulabilir. “Aman ha” deniyordu o günlerde “Alevilerle Kürtler yanyana geliyor. Alevilerin istedikleri de neler ki, hükümet bu basit istekleri yerine getirsin ve bu birliktelik gerçekleşsin!”

AKP başta olmak üzere, Alevilerin kronik/platonik sevdalısı CHP ve MHP'nin görünür ya da görünmez “Alevi Açılımı” paketleri bu dürtülerle piyasaya sürüldü. Seçim sathı mailinde oynanmak üzere sürüldü aynı zamanda.

CHP kendisine biçilen misyonu oynuyor, onda bir sorun yok! Sorun, CHP'yi zorla halkçı yapmak, zorla demokrat ve solcu yapmak isteyenlerdedir.

Alevi hareketini yönetenler, Alevileri kendi çıkarlarının gereği durmaları gereken yerde tutmadılar! Seçim bitti, “kel göründü!” Her zaman olduğu gibi ipe un serme gerekçeleri üreilmeye başlandı. Bir süre sonra karşılıklı suçlamalarla günah tekeleri aranmaya başlanılacak! Daha şimdiden bunun işaretleri verilmeye başlandı bile.

Örgütün hiç bir kademesinde tartışılıp kararlara ulaşılmadığı ve tepelerde birilerinin eğilim ve isteklerine uygun olarak belirlenen yaklaşımlarla, her zaman olduğu gibi CHP kapıları, seçim arefesinde yine aşındırılmaya başlandı. CHP'nin yukarıda sözünü ettiğimiz “Alevi Açılımı” kastedilerek deniyor ki, “Biz Aleviler, Diyanetin kaldırılmasını, zorunlu din derslerinin kaldırılmasını istedik, İstemlerimize çözüm getireceğini söyleyen CHP ise sonuç olarak bize, Diyanet Başkanlığı kalsın, ama Aleviler de orda temsil edilsin, Zorunlu din dersleri kalsın, ama Alevilik de okutulsun” diye cevap verdi!. CHP böyle cevap verdi de “ister şanlı olsun isterse kanlı, adı Osman olduktan sonra” diye cevap verebildiniz mi!?

“Ali Sandık, Osman Çıktı” Diyemeyenler

Peki, ne bekliyordunuz? Alevilerin, toplumun, cumhuriyetin başına bu belayı sarmış bir partinin, bunun dışında nasıl davranmasını bekliyordunuz? İlk defa duymuyorsunuz, yıllardır bizzat Alevi hareketi zemininde de sürekli konuşuldu, yazıldı, söylendi. Ama siz önderlikler özellikle böylesi dönemeç noktalarında hep aynı nakaratı tekrarladınız. CHP kendisine biçilen misyonu oynuyor, onda bir sorun yok! Sorun, CHP'yi zorla halkçı yapmak, zorla demokrat ve solcu yapmak isteyenlerdedir ya da kimbilir bizzat bu zorlamaların sahipleri de aynı misyonun birer parçasıdır!..

Bu ve benzeri gerekçelerin bir yanını da daha çok da Avrupa örgütleri tarafından dillendirilen bir söylem oluşturuyor. “Efendim, biz herkese gittik, Alevileri ve istemlerini temsil edecek özellikle bir yaklaşımı kimseden, hiç bir partiden göremedik ne yazık ki” diye dillendiriliyor bu yaklaşımlarda. Açıkça belirtelim, bu tespitlerin altında başka ipe un sermeler yok ise önümüzdeki günlerde daha açıktan dillendirileceğine inandığımız bir takım yeni çıkışlar yatmaktadır ve bu çıkışlara zemin olsun kabilinden yapılan tespitlerdir bunlar da. Ne olabilir bu yeni çıkışlar? Daha önceki seçimlerde de dillendirilmişti, hafızalarımızı tazelediğimizde hatırlamakta geçikmeyeceğiz. Önümüzdeki günlerde “Aleviler parti kuruyor” şeklinde haberlere rastlarsak şaşırılmayalım. Bu kazan da bize göre Avrupa'da kaynatılıyor... Hayırlısı olsun bakalım!

* * *

Kadim geçmişi itibariyle Anadolu ve Yukarı Mezopotamyanın otantik Aleviliğinin cümle sırlarına mekân olmuş, sırların derlenip dergâh edildiği *Dersim* (ki adını da bu özelliğinden alır, başka türlü neden gümüş kapı desinler), sonuç olarak bu seçimler de misyonunu en doğru şekilde yerine getirdi. Kızılbaşlar olarak dünyanın

Örgütün hiç bir kademesinde tartışılıp kararla ulaşılmadığı ve tepelerde birilerinin eğilim ve isteklerine uygun olarak belirlenen yaklaşımlarla, her zaman olduğu gibi CHP kapıları, seçim arefesinde aşındırılmaya başlandı.

Dersim, özkızını yönetime getirdi. Bu taze bir başlangıç sayılmalı. Aynı zamanda Alevi erkân ölçülerinin yeniden yaşama durması olarak görülmeli ve süreğe can ile baş ile omuz verilmeli.

neresinde olursak olalım nabzımız Dersim için attı. İki nedenle yü-zakımız oldu.

Birincisi, her türlü düşürme çabasına, baskı ve zulme inat, yoksulluğun rezil eden dayatmalarına aldırış etmeksizin, verilen sadakalara boyun bükülmeden, şu veya bu ad altında bölme çabalarına karşın, Dersim çoğunluğu, iradesini özgürlüklerden, demokrasiden ve barıştan yana koydu.

İkincisi, tarihi Mananalis ya da Anamisi geleneğini yeniden yaşama durdurarak, kendi özkızını yönetim görevine getirdi. Bu taze bir başlangıç sayılmalı hem Dersimin için hem Aleviler için. Sadece bir başlangıç sayılmaz, aynı zamanda Alevi erkân ölçülerinin yeniden yaşama durması olarak görülmeli ve süreğe can ile baş ile omuz verilmeli.

Buna karşın, Dersim alanının henüz son sözünü de söylemiş kabul etmiyoruz. Ne zaman, bir inkâr ve imha adlandırması olan “Tunceli” kalkar, kadim Dersim yeniden kızları ve oğulları için yaşama durur. İşte o zaman son söz söylenmiştir, gereği de yerine getirilmiştir kabul edeceğiz. Dersim Halkını ve kazandırdıklarını yürekten kutluyoruz.

Bozathlı Hızır onlarla olsun!

16 Nisan 2009

(Y)EZİDİLER (ÊZÎDÎ)

Dini Müzik, Halk Müziği

KALAN, 2009

246 sayfa Türkçe, İngilizce, Kürtçe kitapçıklı
iki CD'li Albüm

ÊZÎDÎLER çalışmasını hazırlayan Amed Gökçen'in Sunuş'una göre: Albüm ve kitapçık 2004 yılında, Viranşehir'de başlayan bir alan araştırmasına dayanıyor. Farklı köylerde yapılan çalışmanın sonunda, çalışmanın asıl kaynağı Hanovver/Celle'ye ulaşılmış.

Kitapçıkta yer alan bilgiler Şeyh Hüseyin, dini ve geleneksel müzikler ise Koçek Merwan tarafından kontrol edilmiş. Şeyh Hüseyin ve Koçek Merwan'a önerileri ve sesleriyle albüme değerli katkılar yapmış. Ezidi müziğine ait değerlendirmeleri, Nahro Zagros'un doktora tezine ve Christine Allison'un Irak Ezidileri'ne ilişkin çalışmasına dayanarak şekillendirilmiş. Ermenistan kayıtları Nahro Zagros'un Erivan'da yaptığı çalışmanın arşivinden alınmış. Ayrıca kendilerine ulaşan Irak ve Suriye Ezidileri'ne ait kişisel arşiv ve koleksiyonları da kısmen kullanmışlar.

Amed Gökçen şöyle diyor “Ezidiler albümünün ve kitapçığının, bir bütün olarak Ezidi müziğinde ve geleneğinde yüzyıllardır biriken sesleri yansıtması elbette mümkün değildir. Dolayısıyla bu albümde yer alan ve Ezidi dininin yapı taşlarını oluşturan *dua*, *qewl* ve *beyt*'ler ve kitapçıkta yer alan bilgiler Ezidiliği bir bütün olarak aktarma iddiasında değildir. Ezidiler albümü, bundan sonra yapılması muhtemel çalışmalara fikir vermek ve yol açmak amacındaki mütevazi bir çabadır.”

